

Generálny sekretariát synody biskupov

Inštrukcia o slávení synodálnych zhromaždení a o činnosti generálneho sekretariátu synody biskupov

I. ČASŤ SUBJEKTY

1. kapitola Rímsky veľkňaz

Čl. 1

Autorita rímskeho veľkňaza

§1.

Úlohou rímskeho veľkňaza, ktorému je synoda biskupov priamo podriadená, je:

- 1° zvolať synodu biskupov zakaždým, keď to považuje za vhodné, a stanoviť miesto, kde sa budú konať zhromaždenia;
- 2° určiť vo vhodnom čase tému alebo témy, o ktorých sa bude rokovať, využijúc tiež konzultácie s episkopátom spôsobmi, ktoré posúdi ako najvhodnejšie;
- 3° potvrdiť voľbu členov a menovať ďalších;
- 4° predsedieť osobne alebo prostredníctvom iných synodálnym zhromaždeniam;
- 5° rozhodovať o záverečnom dokumente;
- 6° ratifikovať a prípadne promulgovať záverečný dokument, ak v konkrétnych prípadoch udelil synode rozhodovaciu právomoc;
- 7° ukončiť, aktualizovať, presunúť, pozastaviť a rozpustiť synodu.

§ 2.

V prípade, že sa po zvolaní synodálneho zhromaždenia alebo počas jeho slávania stane Apoštolský stolec vakantný alebo hatený, je zasadanie okamžite pozastavené, až kým nový rímsky veľkňaz nerozhodne o jeho ďalšom pokračovaní či rozpustení.

2. kapitola Členovia alebo synodálni otcovia

Čl. 2

Členovia riadneho všeobecného zhromaždenia

Členmi riadneho všeobecného zhromaždenia sú:

- 1° a) patriarchovia, väčší arcibiskupi, metropolitni metropolitných cirkví *sui iuris* východných katolíckych cirkví alebo v prípade, že sú hatení, biskup, ktorý je kompetentný rokovať o danej téme, určený patriarchom, väčším arcibiskupom, metropolitom metropolitnej cirkvi *sui iuris*, so súhlasom synody biskupov alebo rady hierarchov Cirkvi, ktorej predsedajú;
- b) biskupi zvolení synodami biskupov a radami hierarchov východných katolíckych cirkví;
- c) biskupi zvolení biskupskými konferenciami;
- 2° členovia riadnej rady generálneho sekretariátu synody biskupov;
- 3° vedúci dikastérií rímskej kúrie, vyznačení biskupskou hodnosťou, ktorých ustanoví rímsky veľkňaz;
- 4° desiaty klerici patriaci k inštitútom zasväteného života, zvolení príslušnými orgánmi zastupujúcimi generálnych predstavených;
- 5° niektoré ďalšie osoby ustanovené rímskym veľkňazom.

Čl. 3

Členovia mimoriadneho všeobecného zhromaždenia

Členmi mimoriadneho všeobecného zhromaždenia sú:

- 1° a) patriarchovia, väčší arcibiskupi, metropolitni metropolitných cirkví *sui iuris* východných katolíckych cirkví alebo biskup, určený podľa čl. 2, 1°, a), v prípade, že sú hatení;
- b) predsedovia biskupských konferencií alebo prvý podpredseda v prípade, že sú hatení;
- 2° biskupi, členovia rady generálneho sekretariátu synody biskupov pre prípravu mimoriadneho všeobecného zhromaždenia;
- 3° prefekti alebo predsedovia dikastérií rímskej kúrie, vyznačení biskupskou hodnosťou, ktorých ustanoví rímsky veľkňaz;
- 4° traja najvyšší moderátori inštitútov zasväteného života, zvolení príslušnými orgánmi zastupujúcimi generálnych predstavených.
- 5° niektoré ďalšie osoby ustanovené rímskym veľkňazom.

Čl. 4

Členovia osobitného zhromaždenia synody

Členovia špeciálneho zhromaždenia synody:

- 1° a) patriarchovia, väčší arcibiskupi, metropolitni metropolitných cirkví *sui iuris* východných katolíckych cirkví alebo biskup určený podľa normy čl. 2, 1°, a) v prípade, že sú hatení, ktorých cirkevné obvody ležia v geografických oblastiach, pre ktoré bolo zvolané zhromaždenie;

b) biskupi patriaci ku geografickým oblastiam, pre ktoré bola zvolaná synoda biskupov, určení podľa kritérií stanovených rímskym veľkňazom;

2° biskupi, členovia rady generálneho sekretariátu synody biskupov pre prípravu osobitného zhromaždenia;

3° prefekti a predsedovia dikastérií rímskej kúrie, vyznačení biskupskou hodnosťou, ktorých stanoví rímsky veľkňaz;

4° niekoľkí klerici patriaci k inštitútom zasväteného života, zvolení príslušnými orgánmi zastupujúcimi generálnych predstavených, v počte a podľa kritérií stanovených rímskym veľkňazom;

5° niektoré ďalšie osoby ustanovené rímskym veľkňazom.

Čl. 5

Členovia ďalších typov zhromaždení

V prípade, že podľa normy čl. 1 § 3 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio* rímsky veľkňaz zvolal zhromaždenie synody iným spôsobom, ktorú sám stanovil, je jeho úlohou určiť kritériá pre ustanovenie jeho členov.

Čl. 6

Pápežom menovaní členovia na všetkých zhromaždeniach

Na jednotlivých zhromaždeniach sa zúčastňujú aj členovia, biskupi alebo klerici patriaci do inštitútov zasväteného života alebo iní klerici, odborníci na danú tému, ktorých vymenúva rímsky veľkňaz, a to až do 15% z počtu členov určených *ex officio* a *ex electione*.

Čl. 7

Voľba členov

§ 1.

1° Členovia riadneho všeobecného zhromaždenia, podľa čl. 2, 1°, b) a c), ako aj ich náhradníci, sú volení tajným hlasovaním na plenárnom zasadaní jednotlivých synod biskupov, rád hierarchov východných katolíckych cirkví a biskupských konferencií.

2° tieto voľby sa konajú podľa normy kán. 119, 1° *CIC* a kán. 956, § 1 *CCEO*. Ak treba zvoliť viacerých členov, pre každú voľbu sa uskutoční osobitné hlasovanie.

3° Počet členov, ktorých treba zvoliť sa určuje takto:

a) pre každú synodu biskupov alebo radu hierarchov východných katolíckych cirkví, ktorá má od 26 do 50 členov jeden reprezentant (a jeden náhradník); ak má viac ako 50 členov dvaja reprezentanti (a jeden náhradník);

b) pre každú biskupskú konferenciu, ktorá nemá viac ako 25 členov jeden reprezentant (a jeden náhradník); ak má od 26 do 50 členov, dvaja reprezentanti (a jeden náhradník); ak má od 51 do 100 členov, traja reprezentanti (a dvaja náhradníci); ak má od 101 do 200

členov, štyria reprezentanti (a dvaja náhradníci); ak má viac ako 200 členov, päť reprezentantov (a traja náhradníci).

4° Pri voľbe biskupov treba pozorne zvážiť nielen ich všeobecné znalosti a rozvážnosť vo, ale aj ich teoretické a praktické znalosti z oblasti, ktorou sa bude zhromaždenie zaoberať.

5° Hlavy východných katolíckych cirkví a predsedovia biskupských konferencií informujú generálneho sekretára o tých, čo boli zvolení, prostredníctvom pápežského legáta v danej krajine, minimálne päť mesiacov pred otvorením synodálneho zhromaždenia.

§ 2.

1° Voľba členov inštitútov zasväteného života na rôzne typy zhromaždení sa koná podľa procedúry uvedenej v § 1, 2° tohto článku.

2° Pri voľbe členov inštitútov zasväteného života treba mať na mysli nielen ich všeobecné znalosti a rozvážnosť, ale aj teoretické a praktické znalosti z oblasti, ktorou sa bude zhromaždenie zaoberať.

3° Predseda Únie generálnych predstavených informuje generálneho sekretára o tých, čo boli zvolení, minimálne päť mesiacov pred otvorením zhromaždenia.

§ 3.

1° Každá voľba musí byť potvrdená rímskym veľkňazom.

2° Mená zvolených delegátov nesmú byť zverejnené, kým ich voľba nie je potvrdená rímskym veľkňazom.

III. kapitola

Generálny sekretariát

Čl. 8

Generálny sekretár

§ 1.

Generálny sekretár menovaný rímskym veľkňazom v súlade s čl. 22, § 3 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*, riadi činnosť generálneho sekretariátu, predsedá na jeho stretnutiach v prípade, že nie je prítomný rímsky veľkňaz, a podpisuje všetky spisy.

§ 2.

Generálny sekretár menuje úradníkov sekretariátu, ktorí sú od neho závislí.

§ 3.

Úlohou generálneho sekretára je informovať rímskeho veľkňaza o všetkom, čo sa týka činnosti generálneho sekretariátu.

§ 4.

V prípravnej fáze zhromaždenia synody je úlohou generálneho sekretára:

- 1° publikovať dokumenty nevyhnutné pre spustenie prípravnej fázy zhromaždenia synody podľa normy čl. 6 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio* a zhromaždiť výsledky cirkevnej konzultácie v súlade s čl. 7 tejto apoštolskej konštitúcie;
- 2° zvolať predsynodálne stretnutie podľa normy čl. 8 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*;
- 3° zriadiť prípravnú komisiu a predsedať jej v súlade s čl. 10 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*;
- 4° oznámiť a zverejniť mená delegovaného predsedu, generálneho relátora a osobitného sekretára každého zhromaždenia, ktorých vymenoval rímsky veľkňaz;
- 5° predkladať rímskemu veľkňazovi na potrebné potvrdenie zoznam zvolených členov v súlade s čl. 3 tejto inštrukcie;
- 6° oznámiť a zverejniť mená synodálnych otcov potvrdených alebo vymenovaných rímskym veľkňazom;
- 7° po vypočutí generálneho relátora a osobitného sekretára vymenovať odborníkov, audítorov a osobitných hostí, ak nejakí sú;
- 8° zverejniť mená bratských delegátov určených jednotlivými cirkvami a cirkevnými spoločenstvami, ktoré ešte nie sú v plnej jednote s Katolíckou cirkvou;
- 9° zaslať synodálnym ocom v dostatočnom predstihu dokumenty týkajúce sa zhromaždenia synody biskupov;
- 10° postarať sa o vypracovanie a zverejnenie poriadku zhromaždenia synody.

§ 5.

Vo fáze slávenia zhromaždenia synody je úlohou generálneho sekretára:

- 1° predniesť úvodnú správu, v ktorej predstaví prácu vykonanú v prípravnej fáze a vysvetlí procedúry, ktoré treba dodržiavať počas zhromaždenia;
- 2° pripraviť a informovať o pracovnom kalendári synody, rozdeliť na základe vhodného kritéria porozdeľovať všetkých členov na generálne kongregácie a zasadania malých skupín podľa normy čl. 14 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*;
- 3° určiť poriadok a maximálnu dĺžku vystúpení synodálnych otcov počas generálnych kongregácií;
- 4° vytvoriť malé skupiny a informovať o ich zložení v súlade s čl. 14 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*;
- 5° poskytovať informácie ohľadom rôznych procedurálnych stránkach práce zhromaždenia;
- 6° starať sa o to, aby boli v priebehu prác dôsledne dodržiavané normy.
- 7° podporiť aktívnu participáciu všetkých členov na rokovaní a adekvátne rozdelenie úloh;
- 8° zabezpečiť uchovanie spisov v špeciálnych archívoch.

§ 6.

V implementačnej fáze zhromaždenia synody je úlohou generálneho sekretára:

1° spolupracovať s vedúcim dikastéria rímskej kúrie, ktoré je zodpovedné za tému synody, s cieľom podporiť jej realizáciu v súlade s čl. 20 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*;

2° zriadiť implementačnú komisiu a predsedat' jej podľa normy čl. 21 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*.

Čl. 9

Podsekretár

§ 1.

Podsekretár spolupracuje s generálnym sekretárom na všetkých jeho úlohách.

§ 2.

Je úlohou podsekretára, aby prostredníctvom svojich spolupracovníkov zhromaždil a distribuoval spisy a dokumenty synodálneho zhromaždenia.

§ 3.

Podsekretár osobne prijíma oznámenia o neúčasti na zasadnutiach a odovzdáva ich delegovanému predsedovi a generálnemu sekretárovi.

Čl. 10

Riadna rada generálneho sekretariátu

§ 1.

Riadna rada generálneho sekretariátu má dvadsať jeden členov.

§ 2.

Podľa normy čl. 24 § 2 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio* jeden člen je zvolený spomedzi hláv a eparchiálnych biskupov východných katolíckych cirkví, členov riadneho všeobecného zhromaždenia.

§ 3.

Štrnásť členovia sú zvolení spomedzi diecéznych biskupov latinského obradu, členov riadneho všeobecného zhromaždenia: dvaja, ktorých sídla sa nachádzajú v Severnej Amerike; traja, ktorých sídla sa nachádzajú v Latinskej Amerike; traja, ktorých sídla sa nachádzajú v Európe; traja, ktorých sídla sa nachádzajú v Afrike; traja, ktorých sídla sa nachádzajú v Ázii; jeden, ktorého sídlo sa nachádza v Oceánii.

§ 4.

Podľa normy čl. 24 § 2 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio* do rady patrí aj vedúci dikastéria rímskej kúrie, ktoré je kompetentné ohľadom témy synody stanovenú rímskym veľkňazom, a tiež štyria biskupi menovaní rímskym veľkňazom.

§ 5.

Tieto voľby sa konajú pred ukončením riadneho všeobecného zhromaždenia tajným hlasovaním podľa kán. 119, 1° *CIC* a kán 956 § 1 *CCEO* pre každú voľbu sa uskutoční osobitné hlasovanie.

§ 6.

Riadnu radu zvoláva generálny sekretár zakaždým, keď sa to javí potrebné.

Čl. 11

Ďalšie rady generálneho sekretariátu

§ 1.

Rady pre prípravu mimoriadneho všeobecného zhromaždenia a osobitného zhromaždenia, o ktorých hovorí čl. 25 § 1 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio* zvoláva generálny sekretár zakaždým, keď sa to javí ako potrebné.

§ 2.

1° Rady generálneho sekretariátu pre implementáciu odporúčaní mimoriadneho všeobecného zhromaždenia a osobitného zhromaždenia, o ktorých hovorí čl. 25 § 3 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*, tvoria pätnásť členovia, z ktorých dvanásť sú zvolení na danom zhromaždení podľa kritérií stanovených rímskym veľkňazom a ostatní sú menovaní rímskym veľkňazom.

2° Tieto rady zvoláva generálny sekretár zakaždým, keď sa to javí ako potrebné.

IV. kapitola

Úlohy a orgány počas synodálnych zasadaní

Čl. 12

Delegovaný predseda

§ 1.

Delegovaný predseda predsedá zhromaždeniu synody v mene a z poverenia rímskeho veľkňaza.

§ 2.

Ak rímsky veľkňaz poveril viac ako jedného predsedajúceho na zhromaždení, plnia svoju úlohu podľa poriadku stanoveného tým istým rímskym veľkňazom v menovacom dekréte.

§ 3.

Po rozpustení zhromaždenia funkcia delegovaného predsedu zaniká.

Čl. 13

Generálny relátor

§ 1.

Generálny relátor prednáša na začiatku zhromaždenia synody správu, aby predstavil tému, o ktorej sa má rokovať, objasnil pracovný dokument a špecifikoval body, na ktoré sa zameria diskusia.

§ 2.

Túto správu treba v dostatočnom predstihu pred začiatkom zhromaždenia synody predložiť generálnemu sekretárovi.

§ 3.

Počas práce synodálneho zhromaždenia generálny relátor riadi prípravu záverečného dokumentu, ktorý má byť predložený synodálnym otcom na schválenie, a predstaví ho na generálnej kongregácii.

§ 4.

Ak to okolnosti vyžadujú, generálny relátor v priebehu práce zhromaždenia predkladá ďalšie správy, sumarizuje argumenty, ktoré vyplynuli z rozpravy v pléne, objasňuje niektoré body a informuje o tom, aký pokrok sa dosiahol pri vypracúvaní záverečného dokumentu.

§ 5.

Po rozpustení zhromaždenia funkcia generálneho relátora zaniká.

Čl. 14

Osobitný sekretár

§ 1.

Osobitný sekretár pomáha generálnemu relátorovi pri všetkých jeho činnostiach z titulu svojich kompetencií ohľadom témy synody, pod jeho vedením koordinuje prácu odborníkov a edituje záverečný dokument.

§ 2.

Ak to okolnosti vyžadujú, môžu byť vymenovaní viacerí, nie len jeden osobitný sekretár.

§ 3.

Osobitný sekretár je k dispozícii rímskemu veľkňazovi, delegovanému predsedovi, generálnemu relátorovi a generálnemu sekretárovi, pri príprave dokumentov a poskytovaní informácií synodálnym otcom. Do rozpravy môže vstúpiť aj odborník, ktorý je zvlášť kompetentný v otázkach, o ktorých sa rokuje v pléne, ak je výslovne poverený.

§ 4.

Po rozpustení zhromaždenia funkcia osobitného sekretára zaniká.

Čl. 15

Informačná komisia

§ 1.

Informačnú komisiu tvoria: predseda a sekretár, ktorých vymenúva rímsky veľkňaz, generálny sekretár, podsekretár, osobitný sekretár, prefekt dikastéria pre komunikačné prostriedky, riaditeľ tlačovej kancelárie Svätej stolice, a tiež päť členov zvolených zhromaždením podľa pravidiel synodálneho zhromaždenia.

§ 2.

Úlohou komisie je stanoviť kritériá a spôsoby šírenia informácií.

§ 3.

Tlačové konferencie na jednotlivé témy môžu organizovať synodálni otcovia určení predsedom informačnej komisie.

Čl. 16

Komisia na vypracovanie finálneho dokumentu

§ 1.

Na začiatku synodálneho zhromaždenia sa podľa čl. 17 § 2 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio* vytvorí komisia na vypracovanie záverečného dokumentu.

§ 2.

Komisiu na vypracovanie záverečného dokumentu tvoria: generálny relátor, ktorý jej predsedá; generálny sekretár; osobitný sekretár, ktorý je jej tajomníkom; päť členov zvolených za jednotlivé kontinenty (jeden za Ameriku, jeden za Európu, jeden za Afriku, jeden za Áziu, jeden za Oceániu); niekoľko ďalších členov vymenovaných rímskym veľkňazom.

§ 3.

Voľba členov komisie pre vypracovanie záverečného dokumentu sa koná v súlade s kán. 119 1° *CIC* a kán. 956, § 1 *CCEO*, pre každú voľbu sa uskutoční osobitné hlasovanie.

Čl. 17

Študijné komisie

§ 1.

Študijné komisie, o ktorých hovorí čl. 16 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*, sa skladajú z jedenástich členov a ďalších účastníkov, odborníkov v danej oblasti, z ktorých ôsmich volí zhromaždenie a troch menuje rímsky veľkňaz.

§ 2.

Voľba členov študijných komisií sa koná v súlade s kán. 119, 1° *CIC* a kán. 956, § 1 *CCEO*, pre každú voľbu sa uskutoční osobitné hlasovanie.

§ 3.

Predseda a tajomník študijnej komisie sú volení spomedzi jej členov v súlade s kán. 119, 1° *CIC* a kán. 956, § 1 *CCEO*.

§ 4.

Keď študijná komisia dospeje k záverom, predseda komisie ich predloží synodálnemu zhromaždeniu.

Čl. 18

Zriadenie a úlohy komisie pre kontroverzie

Na začiatku každého zhromaždenia rímsky veľkňaz zriadi trojčlennú komisiu, ktorej úlohou je riadne preskúmať všetky predložené kontroverzie a predložiť ich samotnému rímskemu veľkňazovi.

Čl. 19

Oprávnení členovia komisií

Za člena každej komisie môže byť zvolený ktorýkoľvek synodálny otec s výnimkou delegovaného predsedu, generálneho sekretára, podsekretára, generálneho relátora a osobitného sekretára, aby sa zabránilo kumulácii funkcií.

Čl. 20

Úlohy a orgány osobitného zhromaždenia a iných typov zhromaždení

Rokovací poriadok osobitného zhromaždenia alebo zhromaždenia, o ktorom hovorí čl. 1 § 3 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*, sa môže odchýliť od ustanovenia uvedených úloh a orgánov a určiť, aké iné sa majú v prípade potreby zriadiť.

II. ČASŤ

PROCEDÚRY

I. kapitola

Liturgia, oblečenie, zachovávanie prednosti, jazyky, neprítomnosť, tajnosť, hlasovanie o procedúrach, spôsob hlasovania

Čl. 21

Liturgické slávenia počas zhromaždenia

§ 1.

Synodálne zhromaždenie sa začína slávením Eucharistie, intronizáciou Evanjeliára a spevom hymnu *Veni, Creator Spiritus*.

§ 2.

Synodálne zhromaždenie, zídene na generálnej kongregácii alebo v malých skupinách, sa každý deň začína slávením liturgie hodín.

§ 3.

Synodálne zhromaždenie sa končí spevom *Te Deum* a slávením Eucharistie.

Čl. 22

Oblečenie na zhromaždení

Na generálnych kongregáciách nosia členovia, ktorým to prináleží, habit; ostatní nosia svoje vlastné oblečenie.

Čl. 23

Poradie prednosti

Pokiaľ ide o prednosť, zachovávajú sa kánonické predpisy a zvyklosti.

Čl. 24

Oficiálne jazyky zhromaždenia

Generálny sekretariát v náležitom predstihu informuje členov zhromaždenia o úradných jazykoch zhromaždenia.

Čl. 25

Povinnosť oznámiť neprítomnosť

Tí, ktorí sa nemôžu zúčastniť na jednotlivých zasadnutiach, musia oznámiť dôvod svojej neprítomnosti prostredníctvom podsekretára delegovanému predsedovi a generálnemu sekretárovi.

Čl. 26

Povinnosť zachovávať tajomstvo

Účastníci synody sú ohľadom názorov a hlasovania jednotlivcov viazaní pápežským tajomstvom.

Čl. 27

Hlasovanie o procedúrach

O procedurálnych otázkach sa rozhoduje vždy nadpolovičnou väčšinou hlasov.

Čl. 28

Spôsoby hlasovania

Spôsoby hlasovania určuje generálny sekretariát.

II. kapitola Diskusia o témach

Čl. 29

Diskusia o témach na generálnych kongregáciách

§ 1.

1° Po správach generálneho sekretára a generálneho relátora, na začiatku každej nasledujúcej generálnej kongregácie delegovaný predseda oznámi tému, o ktorej sa bude rokovať, a podľa zoznamu pripraveného generálnym sekretariátom udelí slovo členom, ktorí o to požiadali.

2° Synodálni otcovia, ktorí požiadali o slovo, sú povinní explicitne odkazovať na pracovný dokument predstavený generálnym relátorom a predložiť svoje príspevky písomne generálnemu sekretariátu v dostatočnom predstihu. Musia tiež dodržať maximálnu dĺžku vystúpenia stanovenú generálnym sekretárom.

3° Hoci ich k tomu mandát nezaväzuje, je žiaduce, aby synodálni otcovia určení z titulu úradu alebo voľbou zohľadnili názory organizácií, ktoré zastupujú, a výsledky konzultácie uskutočnenej v partikulárnej cirkvi, z ktorých pochádzajú, v súlade s č. 6 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*.

4° V tej istej veci nech je len jeden synodálny otec, ktorý hovorí v mene organizácie, ktorú zastupuje.

§ 2.

Ak sa mnohí prihlásili o slovo, žiadame synodálnych otcov, aby neopakovali to, čo už povedali iní, ale aby sa obmedzili len na krátku zmienku o tom, čo už bolo povedané.

§ 3.

Príspevky doručené písomne generálnemu sekretariátu budú brané do úvahy rovnako ako vystúpenia v pléne, aj keď nebudú prednesené.

§ 4.

1° Voľná výmena názorov medzi členmi zhromaždenia o prerokovaných otázkach sa v súlade s čl. 15 § 2 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio* koná v časoch a spôsobmi stanovenými generálnym sekretárom po dohode s delegovaným predsedom.

2° Pri tejto príležitosti môže synodálny otec, ktorý si vypočul názory ostatných, reagovať alebo vzniesť námietky.

3° Rečníci majú právo hovoriť aj v mene viacerých členov zhromaždenia, v takom prípade uvedú ich mená.

§ 5.

Úlohou delegovaného predsedu je dať slovo audítorm, bratským delegátom a v prípade ich prítomnosti aj osobitným hosťom, v súlade s čl. 15 § 3 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*.

Čl. 30

Diskusia o témach v malých skupinách

§ 1.

Okrem generálnych kongregácií pokračuje diskusia o témach zhromaždenia aj v malých skupinách, ktoré sú zriadené v súlade s čl. 14 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio*. Tieto skupiny sa stretávajú na primeranom počte stretnutí.

§ 2.

Malé skupiny sú vytvorené na základe rokovacieho jazyka. Jednotliví synodálni otcovia sa zúčastňujú na práci skupiny, do ktorej boli pridelení s prihliadnutím na jazyky, ktoré si zvolili. Každá skupina sa zaoberá rovnakými témami.

§ 3.

Audítori, bratskí delegáti a prípadní osobitní hostia sa zúčastňujú v malých skupinách bez hlasovacieho práva a vystupujú na nich na výzvu moderátora. Zúčastňujú sa na nich aj odborníci, ktorí v prípade potreby poskytujú vysvetlenia na základe svojich odborných znalostí.

§ 4.

V malých skupinách sa diskusia medzi synodálnymi otcami zameriava na dosiahnutie všeobecného alebo aspoň čo najširšieho konsenzu, vyjadreného vo vypracovaní spoločných *modov* ku pracovnému dokumentu. Vždy je však potrebné zohľadniť aj všetky opačné alebo odlišné názory.

Čl. 31

Moderátor, relátor a sekretár malej skupiny

§ 1.

V každej malej skupine si synodálni otcovia spomedzi seba volia moderátora a relátora. Voľba sa koná na začiatku prvého zasadnutia podľa noriem kán. 119, 1° *CIC* a kán. 956, § 1 *CCEO*.

§ 2.

Moderátor každej malej skupiny má za úlohu:

- oznámiť navrhnuté témy;
- viesť diskusiu;
- zabezpečiť, aby sa diskusia neodchyľovala od stanovenej témy alebo otázok;
- podporovať aktívnu účasť členov skupiny;
- rozhodnúť, ak je to z toho alebo onoho dôvodu či z nedostatku času nevyhnutné, ktorej téme treba dať prednosť pred ostatnými a stanoviť čas určený na jedno vystúpenie;
- viesť hlasovanie.

§ 3.

Úlohou relátora každej malej skupiny je:

- na konci každého zasadnutia zhrnúť vyjadrené názory, a to súhlasné aj nesúhlasné;
- dohliadať na formuláciu *modov*, aby odrážali prevládajúce názory členov skupiny;
- na konci diskusie vypracovať správu, ktorá bude obsahovať všetky vyjadrené názory, tak súhlasné aj nesúhlasné;

- predniesť správu zhromaždeniu.

§ 4.

Tajomníkom každej malej skupiny má byť asistent generálneho sekretariátu synody biskupov. Úlohou tajomníka každej malej skupiny je:

- pomáhať moderátorovi a relátorovi;
- plniť prípadné požiadavky zo strany členov danej skupiny;
- spísať zápisnicu zo zasadaní skupiny, ktorú treba odovzdať na generálnom sekretariáte.

Čl. 32

Hlasovanie v malých skupinách a správa v pléne

§ 1.

1° Po skončení diskusie o stanovenej téme členovia malej skupiny v súlade s čl. 30 § 4 hlasujú o *modoch*.

2° Hlasovanie o *modoch* sa deje pomocou formuly *placet, non placet* (súhlas, nesúhlas).

3° *Modi* sa schvaľujú nadpolovičnou väčšinou hlasov synodálnych otcov patriacich do malej skupiny a sú prítomní na hlasovaní, a následne sa odovzdajú generálnemu sekretariátu s uvedením počtu hlasov za a proti.

§ 2.

1° Pred pokračovaním generálnych kongregácií členovia malej skupiny hlasujú o správe vypracovanej relátorom.

2° Hlasovanie o správe sa deje pomocou formuly *placet, non placet*.

3° Správa sa schvaľuje nadpolovičnou väčšinou hlasov synodálnych otcov, ktorí patriac do malej skupiny a sú prítomní na hlasovaní, a následne sa odovzdá generálnemu sekretariátu.

§ 3.

Delegovaný predseda určí čas, kedy relátori prečítajú správu v mene členov každej malej skupiny na generálnej kongregácii.

§ 4.

Po skončení čítania správ z malých skupín na generálnej kongregácii môže delegovaný predseda udeliť slovo synodálnym otcom, ktorí považujú za potrebné obsah správ doplniť, zmeniť alebo vysvetliť.

§ 5.

Po prezentácii na generálnej kongregácii má delegovaný predseda právo podporiť diskusiu o návrhoch malých skupín v pléne.

III. kapitola

Záverečný dokument

Čl. 33

Vypracovanie a predstavenie návrhu záverečného dokumentu

§ 1.

Berúc do úvahy vystúpenia synodálnych otcov v pléne a *modi* schválené malými skupinami, generálny relátor za pomoci osobitného sekretára, ktorému náležite pomáhajú odborníci, riadi vypracovanie návrhu záverečného dokumentu synody.

§ 2.

Úlohou komisie pre prípravu záverečného dokumentu je zmeniť a doplniť návrh záverečného dokumentu a schváliť ho. Hlasovanie sa deje pomocou formuly *placet, non placet*. Návrh sa schvaľuje nadpolovičnou väčšinou hlasov.

§ 3.

Generálny relátor je zodpovedný za predloženie návrhu záverečného dokumentu synodálnym otcom.

Čl. 34

Diskusia o návrhu záverečného dokumentu

§ 1.

Synodálni otcovia po dostatočnom čase na preskúmanie návrhu záverečného dokumentu, vedú v pléne rozpravu.

§ 2.

Delegovaný predseda podľa poradia vypracovaného generálnym sekretariátom udelí slovo tým členom zhromaždenia, ktorí o to požiadali.

§ 3.

Synodálni otcovia môžu generálnemu sekretariátu predložiť *modi* k návrhu záverečného dokumentu, ktoré považujú za potrebné. Nič nebráni tomu, aby sa viacerí otcovia spojili a prezentovali tieto *modi*.

Čl. 35

Vypracovanie záverečného dokumentu, jeho predstavenie a hlasovanie o ňom

§ 1.

Generálny relátor, berúc do úvahy predložené *modi*, pripraví s pomocou osobitného sekretára a ďalších členov komisie pre vypracovanie záverečného dokumentu text záverečného dokumentu.

§ 2.

Úlohou generálneho relátora je predložiť záverečný dokument synodálnym otcom.

§ 3.

Hlasovanie o záverečnom dokumente sa deje tajným hlasovaním pomocou formuly *placet, non placet*.

§ 4.

Závěrečný dokument je schválený dvoma tretinami synodálnych otcov prítomných na hlasovaní.

§ 5.

Po schválení sa záverečný dokument v súlade s čl. 18 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio* predloží rímskemu veľkňazovi.

IV. kapitola **Závěrečné povinnosti**

Čl. 36

Vypracovanie správy o práci synody

§ 1.

Na konci práce zhromaždenia generálny sekretár vypracuje správu, v ktorej opíše vykonanú prácu na skúmanej téme alebo otázok a uvedie závery, ku ktorým dospeli otcovia.

§ 2.

Túto správu predkladá generálny sekretár rímskemu veľkňazovi.

Závěrečné ustanovenia

Generálny sekretariát synody biskupov v súlade s čl. 26 apoštolskej konštitúcie *Episcopalis communio* schválil túto inštrukciu a nariadil, aby nadobudla platnosť 1. októbra 2018 jej uverejnením v *L'Osservatore Romano*.

V Ríme, v sídle generálneho sekretariátu synody biskupov, 1. októbra 2018.

kard. Lorenzo Baldisseri
generálny sekretár

+ Fabio Fabene
titulárny biskup Montefiascone
podsekretár